

СПРАВКА ПО ЧЛ. 26, АЛ. 5 ЗНА
ОТНОСНО ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПРЕЗ ПЕРИОДА
НА ОБЩЕСТВЕНАТА КОНСУЛТАЦИЯ ПО ПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ
И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА АДВОКАТА
НА ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ
07.11.2022 – 07.12.2022 Г.

1. СТАНОВИЩЕ от адв. ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА, АК Бургас – вх. № 2494/2022 г.
2. СТАНОВИЩЕ от адв. ВАНЯ ТОДОРОВА, АК София -вх. № 2584/2022 г.
3. СТАНОВИЩЕ от адв. ЕМИЛ ЯДКОВ, АК Благоевград -вх. № 2588/2022 г.
4. СТАНОВИЩЕ от адв. ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА, АК Бургас – вх. № 2594/2022 г.
5. СТАНОВИЩЕ СОФИЙСКИ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ – вх. № 2620/2022 г.
6. СТАНОВИЩЕ от адв. СВЕТОЗАР НИКОЛОВ, АК Варна – вх. № 2621/2022 г.
7. СТАНОВИЩЕ от адв. ДИМИТЪР ГАНЕВ, вх. № 2622/2022 г.
8. СТАНОВИЩЕ от адв. МАРИЯ ИЛИЕВА – вх. № 2623/2022 г.
9. СТАНОВИЩЕ от адв. ВЛАДИСЛАВ ЯНЕВ, АК София – вх. № 2624/2022 г.
10. СТАНОВИЩЕ от адв. АСЕН КАРАГЪЗОВ, АК София – вх. № 2625/2022 г.
11. СТАНОВИЩЕ от адв. СВЕТОЗАР НИКОЛОВ, АК Варна – вх. № 2627/2022 г.
12. СТАНОВИЩЕ от ОБЕДИНЕНИЕ НА СВОБОДНИТЕ АДВОКАТИ – вх. № 2634/2022 г.
13. СТАНОВИЩЕ от адв. ЯВОР ХАРИЗАНОВ, АК София – вх. № 2642/2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПОДАДЕНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, РЕШЕНИЕ ЗА ПРИЕМАНЕ
ИЛИ НЕПРИЕМАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО, МОТИВИ ЗА НЕПРИЕМАНЕ НА
ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

ОТНОСНО СТАНОВИЩЕ от адв. ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА, АК Бургас – вх. № 2494/2022

В становището се прави предложение да се включи забрана адвокат, член на орган на адвокатурата, да указва това си качество извън случаите, в които прави изявления като такъв.

Мотиви на предложителя – членуването в орган на адвокатурата няма никаква връзка с качеството на предоставяните от адвоката услуги и адвокатът не следва да оставя в обществото впечатление, че е в състояние да защити правата и законните интереси на клиентите си със средства, които не са на разположение на всеки адвокат. Изтъкването на това обстоятелство създава привидност, че поради това си качество притежава власт за постигане на целените от потребителя резултати каквато останалите не притежават, като това има характера на заблуждаваща и неразрешена сравнителна реклама по см. на ЗЗК. Такова поведение на адвокати, членове на органи на адвокатурата, е факт и това сочи на необходимост от въвеждане на изрична забрана в ЕКА.

Предложението НЕ СЕ ПРИЕМА. Ще се предвиди в съдържанието на новия ЗА.

ОТНОСНО СТАНОВИЩЕ от адв. ВАНЯ ТОДОРОВА, АК София -вх. № 2584/2022 г.

В становището се прави предложение в §1, т. 4 да отпадне предложението в домейна на сайта да бъдат включени данни, обозначаващи по недвусмислен начин адвоката.

Мотиви на предложителя – данните, които обозначава адвокат, включват пълните му имена, колегията и адвокатския номер, което ще направи домейна нечетлив, неразбираем и неизползваем. Съществуват множество регистрирани сайтове и изискването ще доведе до финансова тежест на адвокатите. Съществуващите сайтове, които са познати на клиентите, но не са съобразени с изискването, имат легитимно конкурентно предимство за изградилите ги адвокати. Ако т.4 на §1 се приеме, неправомерно по административен ред ще се отнеме създаденото предимство.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

В становището се прави предложение в §9 да отпадне.

Мотиви на предложителя – Точка 1 от §9 може да се използва за налагането на цензура, стимулиране на автоцензура и препятстване на нормалния професионален диалог. Адвокатската професия е полемична и предполага критично мислене и свобода на изразяването. Точка 2 от §9 е неприложима, защото защитата при условия на равнопоставеност се осъществява само по съдебен ред.

Предложението СЕ ПРИЕМА частично. Ще се предвиди в съдържанието на новия ЗА.

ОТНОСНО СТАНОВИЩЕ от адв. ЕМИЛ ЯДКОВ, АК Благоевград -вх. № 2588/2022

г.

В становището се прави предложение § 1, т. 5 да стане нова алинея към съществуващия чл. 8, като ал. 4 се запази в сегашния си вид.

Мотиви на предложителя – Действащата редакция на чл. 8, ал. 4 от ЕКА да се запази, защото е налице действаща законова забрана за предлагане на бъдещи услуги и привличане на нови клиенти чрез посредници. ВКС е постановил решение № 50132/03.11.2022 г. по т.д. № 1959/2012, ТК, I отд, с което за да прогласи договор за цесия, сключен между адвокат и неговия клиент, се е позовал на изричната разпоредба на чл. 46 от ЗА. Ако се приеме предложеното в § 1, т. 5 ще е налице противоречие със законовите забрани и с основния принцип за независимост на адвокатската професия (чл.2 ЗА).

Предложението СЕ ПРИЕМА частично. Не може да се запази съществуващата разпоредба на чл. 8, ал. 4 ЕКА, защото е в противоречие с намерението да отпадне абсолютната забрана за рекламата на адвокатската професия и посредничеството при осъществяване на контакт с потенциални клиенти.

В становището се прави предложение §1, т. 6 да придобие следното съдържание „При рекламиране на дейността си адвокатът е длъжен да не допуска никакво нарушение на задължението си за опазване на професионалната тайна“, като от предложението в §1, т. 6 текст отпадна думата „ако“ и изразът „използва посредници, той“.

Мотиви на предложителя – с предлаганата от ВАДвС редакция ще се доведе до забранената по чл. 41 и чл. 46 ЗА възможност като в проекта липсват каквито и да било

гаранции за констатиране и контрол на тези нарушения, вкл. за опазване на професионалната тайна.

Предложението НЕ СЕ ПРИЕМА. Разпоредбата урежда отношенията с посредници, а предложеният вариант е по-общ.

В становището се прави предложение да бъдат публикувани на сайта на ВАДвС съобщението на ЕК до България за откритата наказателна процедура № 4006/2020 и писмо Ref. Ares (2021)7919337.21/12/2021 на ЕК.

Мотиви на предложителя – от справка в сайта на ЕК адв. Ядков е установил, че процедура 4006/2020 се отнася до рекламата по чл. 42 ЗА, но не и за чл. 41 и 46 ЗА.

Предложението НЕ СЕ ПРИЕМА. В ЕКА не следва да се посочват конкретни процедури на ЕК.

В становището се прави предложение ВАДвС да изложи аргументи защо се допуска използването на посредници за привличането на клиенти, което винаги е било забранено на адвокатите в България и дори в някои периоди е било криминализирано, а ако се обоснове необходимостта от тази промяна – да се предвидят гаранции срещу злоупотреби и механизъм за контрол на тази дейност.

Предложението СЕ ПРИЕМА. Мотивите за приемане на нормативния акт ще бъдат допълнени.

В становището се прави предложение ВАДвС да преразгледа позицията си за преодоляване на забраните по чл. 41 и 46 ЗА, тъй като наказателната процедура на ЕК срещу българската държава не е законово овластяване за изменение в подзаконов нормативен акт преди изменението на съответния законов акт (ЗНА и Указ № 883).

Мотиви на предложителя В становището се прави предложение – редът за изменение на ЕКА е регламентиран в ЗНА и Указ № 883, които не предвиждат преди изменението на законовия акт да има изпреварващо изменение на издадения въз основа на него подзаконов нормативен акт. С предложението на ВАДвС законодателят се стимулира да извърши промени и то в определена посока, представляваща кардинална промяна.

Предложението НЕ СЕ ПРИЕМА. Въпреки основателността на направената бележка, предложението не се приема с оглед на висящата наказателна процедура срещу България.

ОТНОСНО СТАНОВИЩЕ от адв. ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА, АК Бургас – вх. № 2594/2022 г.

В становището се прави предложение § 1, т. 4 – текстът на чл. 8, ал. 3 да отпадне или да бъде преформулиран на „Когато адвокатът или адвокатско дружество или съдружие предоставят информация за професионалната си дейност чрез собствен сайт, в домейна трябва да бъдат включени данни, обозначаващи по недвусмислен начин тяхното качество“.

Мотиви на предложителя – предложената от ВАДвС формулировка е неясна, вкл. за прилагането ѝ за адвокатските дружества и съдружия. Регистрирани са повече от 1000 адвокатски дружества, в които работят няколко хиляди адвоката. За тях обществеността се информира не от притежаваните от тях сайтове, а от сайтовете на

дружествата, в които работят. Не става ясно какво налага различното третиране на адвокатите, работещи самостоятелно и спрямо които ще се прилагат въвежданите ограничения, от адвокатите, чиято дейност ще се промотира чрез сайта на обединението, в което са съдружници или работят, без да има изискване относно неговия домейн. Изразът „обозначаващи по недвусмислен начин адвоката“ не е ясен, дали се цели яснота за адвоката, собственик на сайта, или целта е информираност на обществото за качеството адвокат. Обществото не се информира от поредицата символи в домейна, а от самото съдържание на сайта, затова изискванията към домейна са прекомерни и неоправдани от никаква легитимна цел. Много доставчици на домейн услуги са предложили на адвокати и адв. дружества да предплатят домейна си за 10 години напред и въвеждането на изисквания, които ще направят домейните неизползваеми, ще се отрази негативно на имуществената сфера на адвокатите.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

ОТНОСНО СТАНОВИЩЕ СОФИЙСКИ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ – вх. № 2620/2022 г.

В становището се прави предложение при уредбата да се предвиди общо правило, че за адвокатската реклама важат общите правила за заблуждаваща и неразрешена сравнителна реклама по ЗЗК, след което да се предвидят в следващи правила специфичните ограничения, допустими съгласно чл. 24, ал. 2 от Директива 2006/123 ЕС, свързани с независимостта на адвоката, почтеност, достойнство и добро име на професията, професионална тайна и конфиденциалност. Да се предвидят принципни ограничения за съдържанието на рекламата и използваните изразни средства. Да се предвиди лицата, които излъчват, разпространяват или предават по друг начин рекламни съобщения за адвокати или адв. услуги, да извършват проверка на качеството на поръчващия и спазването на Националните етични правила за реклама и търговска комуникация в България.

Предложението НЕ СЕ ПРИЕМА, за да не се повтаря законовата уредба според проекта на Министерството на икономиката и индустрията.

В становището се прави предложение да отпадне текстът на § 1, т. 4 – за съдържанието на чл. 8, ал. 3.

Мотиви на предложителя – текстът е житейски неприложим, клиентите трудно ще запомнят и възпроизведат наименования на домейн, включващ трите имена на адвоката или адв. дружество. Регистрираните до момента домейни няма да могат да се използват, а те представляват актив.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

В становището се прави предложение за изменение на текста на § 1, т. 7 относно задължение по чл. 8, ал. 6 за петгодишен срок на съхранение на рекламното съобщение, като стане приложим за всички рекламни съобщения и като се съкрати значително срокът на съхранението им.

Мотиви на предложителя – няма разумно обяснение защо се отнася само до електронните съобщения, но не и за тези в печатните медии. Използваните думи „електронни медии“ вместо „електронно съобщение“ води до стеснително тълкуване.

Предложението СЕ ПРИЕМА частично. Ще се предвиди в съдържанието на новия ЗА.

В становището се прави предложение да се дефинира текст, че адвокатът може да използва посредник само за осъществяване на първоначалния контакт с потенциален клиент.

Мотиви на предложителя – САС е сезиран ежедневно с оплаквания на клиенти, които по време на предоставяне на адвокатската услуга са комуникирали само с посредници, които не са адвокати и които безнаказано са ги въвеждали в заблуждение било за размера на дължимото адв. възнаграждение, било за възможните пътища на защита, не са ги уведомявали редовно и надлежно за хода на производството и за постигнатия резултат не са им предоставяли документи и отчет за извършените действия, не са отчитали и предавали на клиента получени средства и др. Има оплаквания, че клиентите никога не са били допускани от посредника да осъществят пряк контакт с адвоката, били са принуждавани от посредници с различни методи и средства да изберат друг адвокат, били са заплашвани и дори измамани, като впоследствие са установили, че услугата дори не им е била предоставена от действащ адвокат.

Предложението НЕ СЕ ПРИЕМА, за да не се повтаря законовата уредба според проекта на Министерството на икономиката и индустрията.

В становището се прави предложение да се въведе изрично правило, че е забранено възлагането и извършването на процесуално представителство чрез посредници, вкл. чрез доставчици на услуги на информационното общество (т.нар. „онлайн платформи“).

Мотиви на предложителя – Изрично правило на чл. 1, ал. 5, т. 4 и 5 от Закона за електронната търговия, че разпоредбите на закона не се прилагат при предоставяне на услуги на информационното общество, свързани с: нотариалната дейност и други проф. дейности, свързани с осъществяване на публични функции (т.4); професионално представителство (т.5). В България е извършено непълно транспониране на Директива 2000/31/ЕО на ЕС и Парламента от 8 юни 2000 г. за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия), т.к. в чл. 1, §5, б. „г“ от ДЕТ е предвидено, че тя не се прилага по отношение на дейностите на: нотариусите или еквивалентни професии, доколкото съдържат пряко и специфично участие в упражняването на държавната власт; и представителство на клиента и защита на неговите интереси пред съда. При наличие на разяснение, че терминът „процесуално представителство“ е използван в чл.1, ал. 5 ЗЕТ като еквивалент на „представителство на клиента и защита на неговите интереси пред съд“, е очевидно, че при възлагане на процесуално представителство адвокатът не може да използва посредник, включително и онлайн посреднически услуги, които попадат в дефиницията за „услуги на информационното общество“ според правилото на чл.1, ал. 4 ЗЕТ (нова – ДВ, бр. 96 от 2020 г.).

Изборът на адвокат за осъществяване на процес. Представителство пред съд трябва да се извърши свободно и независимо от личността на посредниците или облагите, които предлагат. Това е специфична дейност, която изисква личен контакт с клиента и разясняване на правата и задълженията на страните в процеса от адвокат.

Заплащането на отделно възнаграждение на посредника увеличава разходите за съдебно производство и затруднява достъпа до съд на лицата.

Предложението НЕ СЕ ПРИЕМА за включване като правило в ЕКА, защото систематично трябва да бъде в закона.

В становището се прави предложение, ако все пак се допусне използването на посредници за привличане на клиенти за процесуално представителство, да се уредят изключенията, в които това не следва да е допустимо – дела по чл.310, ал. 1, т. 1 ГПК (искове за трудово възнаграждение, признаване на уволнението за незаконно и неговата отмяна, възстановяване на предишната работа, обезщетение за времето, през което работникът е останал без работа поради уволнението, поправка на основанието за уволнение, вписано в трудовата книжка и др. документи); дела по чл. 310, ал. 1, т. 4 ГПК (установяване и преустановяване на нарушение на права по Закона за защита на потребителите); дела по Закона за защита от домашното насилие; дела по брачни искове (развод, унищожаване на брака, установяване съществуването или несъществуването на брак); дела за гражданско състояние (искове за установяване или оспорване на произход, прекратяване на осиновяване); дела за издръжка; дела за поставяне под запрещение; дела и други производства, в които участват деца; наказателни производства във всички техни фази (досъдебна и съдебна); дела за обезщетение за непозволено увреждане; дела, по които страни са материално затруднени лица, лица в уязвимо положение, пострадали от престъпления, нарушения, случайни събития или злополуки, и близките на пострадалите лица, легитимирани да търсят обезщетение.

Предложението НЕ СЕ ПРИЕМА за включване като правило в ЕКА, защото систематично трябва да бъде в закона.

В становището се прави предложение с уредбата на използването на посредници да се извърши препращане към част от правилата на Регламент (ЕС) 2019/1150 на ЕП и Съвета от 20 юни 2019 г. за насърчаване на справедливост и прозрачност на бизнес ползвателите на посреднически онлайн услуги, за съответното им прилагане, а друга част от правилата да бъдат доразвити с цел защита правата и интересите на гражданите и ЮЛ, ползващи адвокатска защита.

Предложението НЕ СЕ ПРИЕМА за включване като правило в ЕКА, защото систематично трябва да бъде в закона.

В становището се прави предложение да се предвиди, че на адвокатите не е забранено да бъдат посредници един на друг, респ. да препоръчват на клиенти ползването на услуги на друг колега адвокат.

Предложението НЕ СЕ ПРИЕМА за включване като правило в ЕКА, защото систематично трябва да бъде в закона.

В становището се прави предложение за премахване на предложениия текст на чл. 8, ал. 5 (§1, т. 6 от предл. на ВАДВС), ново съдържание на ал. 3 и добавяне на нови алинеи от 6 до 14 вкл., както следва:

„(5) Адвокатът, адвокатът от Европейския съюз и адвокатските сдружения, могат да предлагат услугите си на бъдещ клиент лично, чрез посредник или по друг начин. Адвокатът може да привлича клиенти чрез използването на посредници, но трябва да

осъществява директен контакт с клиента без съдействието или присъствието на посредника при:

- а) възлагане на работата и сключване на договор за правна защита;
- б) всяко предоставяне на лични данни или поверителна информация от клиента;
- в) предоставяне на правната защита или съдействие;
- г) отчитане на дейността и резултатите от нея.“ Да се добавят ал. 6 до ал. 14, както следва:

(6) Посредникът по чл.41, ал.1 от Закона за адвокатурата, може да съдейства за осъществяване на първоначален контакт между адвокат и клиент само срещу фиксирано възнаграждение, което може да зависи от броя на клиентите, с които адвокатът е сключил договор за правна защита, но не и от размера на материалния интерес, договореното адвокатско възнаграждение или постигнатия резултат.

(7) Клиентът има право да избере желанието от него адвокат по обективни критерии, които сам определя. Клиентът има право да бъде вярно и изчерпателно осведомен за областите, в които адвокатът практикува, данните на адвоката, колегията в която е вписан, личен адвокатски номер, адрес и телефон на адвоката.

(8) Посредникът, който получава възнаграждение от клиента, посочва явно и недвусмислено размера на това възнаграждение и условията за неговата дължимост, и го съобщава на клиента предварително. Възнаграждението на посредника се определя и заплаща отделно от адвокатското възнаграждение.

(9) Посредникът няма право да наема адвоката на постоянна работа или да му налага други условия, които да влияят на неговата независимост и безпристрастност.

(10) Посредникът няма право да осъществява каквато и да е намеса в отношенията между адвокат и клиент, нито да влияе върху предоставяната от адвоката правна услуга.

(11) Посредникът не може да откаже да предаде на адвоката информацията за неговите клиенти или предоставена от неговите клиенти.

(12) Посредникът няма право да предоставя услуги, включени в обхвата на адвокатската професия чрез лица, които не са вписани като адвокати.

(13) При предлагането на адвокатски услуги, посредникът е длъжен да спазва общите правила за забрана на нелоялната конкуренция, предвидени в Глава седма от Закона за защита на конкуренцията, както и всички ограничения за реклама, забрани на нелоялни търговски практики, професионални и етични правила, предвидени за самите адвокати.

Предложението СЕ ПРИЕМА частично, като това е отразено в предложенията за изменение на чл. 11, ал. 6 и чл. 16, ал. 3. Останалите предложения се отнасят до изменение и допълнение на Закона за адвокатурата.

В становището се прави предложение за създаване на нов чл. 8а на ЕКА за допълнителните правила за дейността на посредниците, които привличат клиенти чрез услуги на информационното общество, със следното съдържание:

Чл.8а. Когато адвокатът привлича клиенти чрез услуги на информационното общество, включително посреднически онлайн услуги и онлайн търсещи машини, трябва да се спазват следните правила:

1. доставчикът на услуги на информационното общество и адвокатът прилагат съответно чл. 4, ал. 1 и 2 от Закона за електронна търговия;
2. доставчикът на услуги на информационното общество отговаря за това търговските съобщения да съответстват на професионалните и етични правила за поведение на адвокатите;
3. доставчиците на услуги на информационното общество ясно обозначават адвокатата;
4. доставчиците на услуги на информационното общество не позволяват да бъде извършено без съгласие на адвоката класиране, посочване на рейтинг или друг вид мнение за работата на адвоката, което не е основано на обективни публично обявени критерии;
5. доставчиците на услуги на информационното общество не прилагат диференцирано третиране по отношение на адвокатите;
6. доставчиците на услуги на информационното общество посочват всяко пряко или непряко възнаграждение, което се дължи за използването на посредническите онлайн услуги или онлайн търсещи машини от клиентите;
7. доставчиците на услуги на информационното общество разполагат с общи условия за работа с адвокати и писмен договор с всеки адвокат;
8. доставчиците на услуги на информационното общество не налагат ограничения на адвокатите да предлагат или предоставят услугите си чрез други средства или при различни условия;
9. доставчиците на услуги на информационното общество прилагат съответно Регламент (ЕС) 2019/1150 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за насърчаване на справедливост и прозрачност за бизнес ползвателите на посреднически онлайн услуги (ОВ, L 186/57 от 11 юли 2019 г.) по въпросите, които не са уредени изрично в Закона за адвокатурата и Етичния кодекс на адвоката.

Предложението СЕ ПРИЕМА частично, като това е отразено в предложенията за изменение на чл. 11, ал. 6 и чл. 16, ал. 3. Останалите предложения се отнасят до изменение и допълнение на Закона за адвокатурата.

В становището се прави предложение за премахване на текстовете на чл. 11, ал. 5 и ал. 8 (§2 от предл. на ВАДВС).

Мотиви на предложителя – Изискването в чл. 11, ал. 5 за полагането на разумни усилия е неприложимо, особено когато се използва онлайн платформа, която не се контролира от адвоката. Адвокатът не може да контролира посредника ежедневно, нито да осигури опазване на информацията след прекратяване на отношенията с посредника. Изискването посредникът да подписва декларация би било само pro forma, а не реално полагане на усилия и само би натоварило отношенията с формализъм, целящ превенция срещу потенциална бъдеща отговорност, а не ефективно средство за обезпечаване на интереса на клиента. Ако адвокатът прекрати участието си в онлайн платформа за посредничество, след това ще има още по-малка възможност да контролира съхраняването и разпространяването на информацията от платформата. Да не се допуска предвиденото изключение по чл.11, ал. 8 резултатите от работата да се получат от посредника, защото на практика това се използва от недобросъвестни

посредници или адвокати за изземване на голяма част от присъдените на клиента суми в съдебно производство.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

В становището се прави предложение за доразвиване на предложеното в §3 относно чл. 16.

Мотиви на предложителя – да се доразвие с правилото, че от клиентските средства не следва да се удържат не само разноските на посредника, но и неговото възнаграждение или други плащания, дължими на посредника, независимо от това, дали има писмено споразумение с клиента в обратния смисъл.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

В становището се прави предложение за доразвиване на предложеното в §5 относно чл. 25а, ал. 2.

Мотиви на предложителя – текстът на чл. 25а, ал. 2 е формулиран общо, да се уточни, че не става въпрос за какъвто и да е частен интерес, а за частен интерес на адвоката или негови клиенти, който може да повлияе на гласувано от съответния орган решение.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

В становището се прави предложение за изменение на предложеното в §6 относно чл. 26, ал. 1 по следния начин: „Адвокатът трябва да се увери, че адвокатът, когото е преупълномощил, е запознат в пълнота с необходимата информация по делото и да не допуска вътрешни противоречия между адвокатите в хода на работата да повлияят върху представителството на клиента. При съвместната си работа адвокатите трябва да положат дължимата грижа, която биха положили, ако действаха самостоятелно“.

Мотиви на предложителя – използваните в предложението на ВАДвС оценъчни изрази „да положи достатъчно усилия“, „да се увери“, „да повлияят за постигане на най-добрия интерес на клиента“, „така, както биха се погрижили и отговаряли“, са неясни и подлежат на тълкуване. Неудачно е използването на израза „адвокатът, с когото работи“, защото може да се касае до адвокат, наложен от клиента на адвоката и който трябва да отговаря за действията си.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

В становището се прави предложение за отпадане на текста на чл. 26, ал. 6 (§6, т. 6 от предл. на ВАДвС)

Мотиви на предложителя – изискването за сведения за проф. застраховка на адвокат от друга държава не изглежда колегиално и се възприема като предварително съмнение в компетентността на адвоката или качеството на предоставената правна защита.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

В становището се прави предложение за отпадане на текста на чл. 31, ал. 2 (§8, т. 2 от предл. на ВАДвС)

Мотиви на предложителя – адвокатът, поел работата по делото, може най-добре да прецени пропуските в процесуалната работа или правните съвети на

използвания до този момент адвокат и няма житейска причина да се ангажира трети адвокат, за да предяви правата на клиента по съдебен ред.

Предложението НЕ СЕ ПРИЕМА, за да не се позволява личната преценка на следващия адвокат за работата на първия адвокат да стане главното основание за воденето на делото срещу първия адвокат.

В становището се прави предложение за доразвиване на предложеното в §9 относно чл. 33, ал. 3 и 4.

Мотиви на предложителя - забраната е формулирана много общо и крайно. Забраната по ал. 3 би следвало да ограничи единствено разгласяване на обиди, клевети, невярна или позоряща информация, а не каквато и да е информация за спор между адвокати от професионален или личен характер. Забраната по ал. 4 е нереалистична, защото много често личният живот и проф. дейност на адвоката са трудно различими и неразривно свързани.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

Към становището на САС е приложено становище на адв. Мирослав Мичев, член на САС.

СТАНОВИЩА, ВНЕСЕНИ СЛЕД ОПРЕДЕЛЕНИЯ СРОК – 07.12.2022 г.

ОТНОСНО СТАНОВИЩЕ от адв. СВЕТОЗАР НИКОЛОВ, АК Варна – вх. № 2621/2022 г.

В становището се сочи, че предложението на ВАДВС е вредно, защото не решават проблемите при упражняване на адвокатската професия и при упражняване на правомощията на членовете на органите на адвокатурата. Дава се възможност за множество дисциплинарни производства срещу адвокати с цел отстраняването им от пазара на адвокатските услуги. Липсва анализ за съответствието с правото на ЕС и практиката на СЕС, с КЗПЧОС и практиката на ЕСПЧ.

В становището относно § 1 се сочи, че текстът на алинея първа е неясен и може да породни много тълкувания и да послужи за репресии срещу адвокати и отстраняването им от пазара. Предлага се текстът да се преразгледа. Алинея трета също е неясна и въвежда допълнителни изисквания, които ограничават необосновано правото на адвокатите да се рекламират. Алинея четвърта също води до необосновано ограничаване на правото на адвокатите да се рекламират. Срокът за съхранение на рекламното съобщение по ал. 6 е ненужно дълъг предвид 3-годишната абсолютна давност на реализиране на дисциплинарната отговорност.

Предложението СЕ ПРИЕМА частично.

В становището относно § 3 се сочи, че ограничението е необосновано, тъй като отношенията между адвоката и клиента се уреждат с договор и намесата в тези взаимоотношения е неправилна.

Предложението СЕ ПРИЕМА частично.

В становището относно § 4 се сочи, че въвеждането на разпоредбата на чл. 21а ЕКА ще послужи за репресии срещу адвокатите от страна на прокурори, следователи, дознатели и др., предвид неподлежащата на съдебен контрол дисциплинарна отговорност на адвокатите и ще доведе до отстраняване на неудобни адвокати от пазара на адвокатски услуги.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

В становището относно § 5 се сочи, че е изключително важно въвеждането на ясни отговорности на адвокатите, избрани за членове на органите на адвокатурата, но направеното предложение не създава необходимите промени. Липсват задължения на тези адвокати да осъществяват правомощията си при спазване принципите на равнопоставеност и недопускане на дискриминация, свободна конкуренция, пропорционалност, публичност, прозрачност, безпристрастност. Не се създава ефективен механизъм за предотвратяване конфликт на интереси и отговорност при липса на уведомяване на органа за такъв интерес.

Предложението НЕ СЕ ПРИЕМА, защото не е конкретизирано.

В становището относно § 6 се сочи, че предложенията са непропорционална и недопустима намеса в отношенията между адвокати, които следва да имат свобода на договаряне помежду си.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

В становището относно § 7 се сочи, че предложенията са непропорционална и недопустима намеса в отношенията между адвокати, които следва да имат свобода на договаряне помежду си.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

В становището относно § 9 се сочи, че предложенията са непропорционална и недопустима намеса в отношенията между адвокати. Правото на публично разгласяване е от изключително значение и ценност, която не може да се ограничава. Въвеждането на подобна цензура е недопустимо. Предложението за ал. 4 на чл. 33 може да доведе до свободни тълкувания, които да бъдат използвани за дисциплинарни репресии предвид липсата на съдебен контрол при дисциплинарните производства.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

ОТНОСНО СТАНОВИЩЕ от адв. ДИМИТЪР ГАНЕВ, вх. № 2622/2022 г.

В становището се прави предложение в чл. 7 в сегашната му редакция да се създаде алинея 3 със следното съдържание: „Адвокат, който се кандидатира за член на орган на адвокатурата, следва да е свободен от всякакви лични и/или съдружнически обвързаности. С адвокати, които също са членове и/или кандидати за членове на органите на адвокатурата, освен в случаите, когато става дума за членове и/или кандидати на органи на адвокатурата в различни адвокатски колегии (хоризонтална обвързаност).“

Мотиви на предложителя – участието на повече от един съдружник от адв. дружество или съдружие в органите на адвокатурата, респ. участието на житейски партньори или роднини, макар и в различни органи, създава изначална несигурност за обективност, прозрачност и изразяване на позиция по лично убеждение. За тези случаи се презюмира единна политика и философия. Би се поставило на морално изпитание формирането на самостоятелна позиция и вътрешно убеждение. Адвокатурата има 14000 членове и изборът не следва да се ограничава до съдружниците от една адвокатска кантора или роднински/партньорски кръг.

Предложението НЕ СЕ ПРИЕМА. Участието в едно и също дружество или съдружие не означава per se наличие на конфликт на интереси.

В становището се прави предложение в предложени чл. 25а да се добавят още две разпоредби със следното съдържание: („От адвоката, който се кандидатира за член на орган на адвокатурата, се очаква да има ясно изразени мотиви за целите, които си поставя, ако бъде избран за член на орган на адвокатурата, както и за начина, по който би търсил осъществяването им, включително и да има готовност и съзнание, че дължи непрекъсната и своєвременна отчетност към останалите адвокати и прозрачност на своите действия и отстоявани/заемани позиции.“; (..) „Адвокат, избран за член на орган на адвокатурата, е равнопоставен на своите колеги адвокати и следва да се. Въздържа в контактите с колегите си от поведение и реакции, които се основават на правомощията и възможностите, които заеманата позиция като член на орган на адвокатурата му предоставя“.

Мотиви на предложителя – всеизвестен е проблемът с адвокатите, които са търсили подкрепа да им се гласува доверие, а след избора рязко променят отношението си към своите колеги. Предвиждането на разпоредби с предлаганите редакции ще позволи на редовите адвокати да получат механизъм за информирана преценка на кого да се доверят, както и за последващ контрол върху обещанията и поведението.

Предложението СЕ ПРИЕМА частично.

ОТНОСНО СТАНОВИЩЕ от адв. МАРИЯ ИЛИЕВА – вх. № 2623/2022 г.

В становището се прави предложение в чл. 33 да се даде дефиниция за „спор от професионален или личен характер“ като изрично се посочи, че за професионален спор не се счита изразяването на неудовлетворение/недоволство от действията на адвокати в качеството им на членове на органите на адвокатурата.

Мотиви на предложителя – предлаганите текстове на чл. 33 са неясни твърде общи, непрецизни и създават предпоставки за твърде широко и субективно тълкуване, а следователно и твърде лесно ангажиране на дисциплинарната отговорност.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

ОТНОСНО СТАНОВИЩЕ от адв. ВЛАДИСЛАВ ЯНЕВ, АК София – вх. № 2624/2022 г.

В становището се изразява притеснение от създаването на нов чл.21а и се предлага оттеглянето му.

Мотиви на предложителя – отношенията на адвоката с прокурора, следователя и другите участници в нак. Производство често са конфликтни по обективни причини и

вследствие задължението на адвоката да осигури ефективна защита. Приемането на текста може да създаде узаконена възможност за поръчкови репресии към адвокатите, като опасността е реална предвид липсата на надлежен законов регламент за дисциплинарния процес и създадената практика да се провежда незаконно.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

В становището се изразява притеснение от предложения текст на чл. 33, ал. 3 и се предлага оттеглянето му.

Мотиви на предложителя – личните спорове пряко или косвено касаят права на подзащитни и доверители. Дейността на адвокатурата се отнася до важни обществени въпроси, които не могат да са само частни и обективно не могат да се укриват. Формулировката е много широка и неприемлива, влиза в пряк конфликт със свободата на словото и правото да казваш истината.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

ОТНОСНО СТАНОВИЩЕ от адв. АСЕН КАРАГЪОЗОВ, АК София – вх. № 2625/2022

г.

В становището се прави предложение да отпадне текстът на §1, т.4.

Мотиви на предложителя – онлайн рекламата се счита за услуга на електронното общество по смисъла на Директива 2000/31. Рекламата на адв. услуги посредством уебсайт (а не чрез домейн), създаден и/или контролиран от адвокат, представлява търговско съобщение, което е част или съставлява услуга на инф. общество по см. на чл. 8 от Директива 2000/31, който има за цел да позволи на адвокатите да ползват тези услуги, за да рекламират своята дейност. Предложената разпоредба лишава от полезен ефект и ограничава прекомерно предвидената в ЗЕТ и Директива 2000/31 възможност за предоставяне на услуги на електронното общество от страна на адвокатите, в т.ч. да рекламират услугите си онлайн. В допълнение предложената разпоредба накърнява интелектуална собственост на адвокатите. Достоинството на адв. професия може да се защити с по-малко ограничителни мерки. В настоящата редакция разпоредбата влиза в противоречие с чл. 56 ДФЕС, като надхвърля необходимото за постигане на преследваната цел.

Предложението СЕ ПРИЕМА частично. Проектът е преработен.

В становището се прави предложение да отпадне текстът на §10.

Мотиви на предложителя – Пълната забрана представлява сама по себе си ограничение и ако се счете, че чл. 42, ал. 1 ЗА съдържа такава забрана, същата следва да се остави неприложена поради противоречието ѝ с чл.56 ДФЕС, без да се иска или изчаква отмяната ѝ по съответния ред (арг. от чл. 5, ал. 2 АПК вр. с чл. 76, ал. 1 АПК). Съгласно РКС № 5/14.06.2022 г. „РБ като член на ЕС и по смисъла на чл. 4, ал. 3 от Конституцията е обвързана от принципите на непосредствена приложимост, примат и директен ефект на правото на ЕС (в този смисъл и решение № 14 от 12 октомври 2021 г. по к.д. № 14/2020) и от задължението за съответстващо на правото на ЕС тълкуване на попадащите в неговото приложно поле вътрешни правни норми в изпълнение на принципа на ефективност на правото на ЕС (чл.19, §1, ал. 2 от Договора за ЕС).... Ако съответстващото на правото на ЕС тълкуване на приложимата вътрешна правна норма се окаже невъзможно, тъй като би противоречало пряко на смисъла на нормата (тълкуване contra legem), е налице противоречие, при което вътрешната правна норма

трябва да бъде оставена неприложена, без да се иска или изчаква отмяната на тази разпоредба по законодателен или друг конституционно предвиден ред.“

Предложението НЕ СЕ ПРИЕМА. Правото на ЕС не съдържа конкретно правило.

ОТНОСНО СТАНОВИЩЕ от адв. СВЕТОЗАР НИКОЛОВ, АК Варна – вх. № 2627/2022 г.

В становището се прави предложение да отпадне текстът на §7.

Мотиви на предложителя – в ЗА липсва форма на сдружаване „кантора“ и фигурата на „старшия адвокат“. Задължението на управителя да зачита мнението и приноса на всеки от колегите и да му дава възможност да развива уменията си и да се изяснява е изцяло в противоречие с основните ценности на адв. професия за свобода и независимост и на естеството на членствените правоотношения. Във всички форми на сдружаване участват равноправни адвокати. Не е ясно какви са критериите за това кой е старши адвокат. Недопустимо е да се допълват уредбата за съдружието и дружеството. Освен това критериите „да довърши при възможност започнатите работи“ и „нормална приемственост“ са неясни. Адвокатската работа е свързана пряко с личността на адвоката, а не с неперсонифицирано ЮЛ. Правните становища се изготвят от отделни адвокати и остават авторски труд за създалия ги адвокат. Адвокатското дружество няма собствени документи, становища, клиенти по см. на ЗА и въвеждането на такава собственост е незаконосъобразно.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

ОТНОСНО СТАНОВИЩЕ от ОБЕДИНЕНИЕ НА СВОБОДНИТЕ АДВОКАТИ – вх. № 2634/2022 г.

В становището се сочи, че предложението на §1, т. 4 е непропорционално и се предлага да отпадне или да придобие нова редакция в следния смисъл „Когато адвокатът предоставя информация за професионалната си дейност чрез собствен сайт, в последния трябва да бъде предоставен безпрепятствен, пряк и постоянен достъп на данни, обозначаващи по недвусмислен начин адвоката“.

Мотиви на предложителя – предложението няма нормативна опора и е нецелесъобразно, защото ще постави в положение на несъответствие и/или нарушение на новото правило всички досега регистрирани домейни на адвокати.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

В становището се предлага допълване на разпоредбата на чл. 25а, въведен с §5, т. 2 по следния начин: „При възникване на частен интерес, адвокатът, член на орган на адвокатурата, трябва да декларира този интерес пред съответния орган и да се въздържа от участие в дейността на съвета по въпрос, за който е налице личен частен интерес или за чиято защита е поето представителство на частен клиент от него или от дружество с негово участие.“

Предложението СЕ ПРИЕМА.

В становището се предлага създаване на нова т. 3 в чл. 25а със следното съдържание: „Член на орган на адвокатурата няма право да оповестява това си качество писмено или устно при упражняване на професионалната си дейност на адвокат извън

дейността, която попада в предмета на дейност и/или в законово разписаните правомощия на съответния орган.“

Предложението НЕ СЕ ПРИЕМА. Няма принципни възражения срещу правилото, но то трябва да е част от по-детайлна уредба, следваща законова регламентация.

В становището се предлага да отпадне предложението по § 9 за изм. и доп па чл. 33.

Мотиви на предложителя – промяната е несъвместима с принципите на правовата държава и демократичното общество. Балансът при упражняване на властническите функции на органите на адвокатурата изисква осигуряване на ефективна насрещна възможност за обществен контрол и критика към органите или техни членове. Членовете на органите са длъжни да поощряват градивната критика и да я квалифицират като законосъобразно поведение, вместо да я санкционират като дисциплинарна простъпка.

Предложението СЕ ПРИЕМА.

ОТНОСНО СТАНОВИЩЕ от адв. ЯВОР ХАРИЗАНОВ, АК София – вх. № 2642/2022

г.

В становището се допълват изложените мотиви срещу предложението текст с § 1, т 4.

Мотиви на предложителя – изискването е в противоречие с модерните практики за рационален избор на домейн и би навредил на предприятието на адвоката. Адвокатът трябва да може да използва регистрирана марка, да ползва съкращение или да свърже домейна със спецификата на дейността си. Адвокатите, които вече са регистрирали своите домейни, са свързали е-мейлите си с тях, последните са обявени в адвокатския регистър. Хиляди адвокати ще трябва да направят разходи за прехвърляне на уебсайтовете си на нови домейни, ще влоши позиционирането им в търсачките и ще срина уеб-имиджът им. Адвокатите ще трябва да направят разходи за нови домейни, но в същото време ще трябва да продължат абонамента си за старите. Възможно е да променят електронните си пощи, което ще доведе до множество заявления за промени в ЕАР. Десетки хиляди клиенти ще загубят добра комуникация с адвокатите си поради технически пропуски при прехвърлянето и настройките, които са неизбежно свързани с промяната на адвокатския домейн.

Предложението СЕ ПРИЕМА.